

פואת הצבעים *Rubia tinctorum* גדלה ליד בריכת החורף בחולון

לירן וקיל 22.9.2016

הביא לדפוס: גדי פולק

צילומי הצמח באתר: ישי שמידוב

פואת הצבעים *Rubia tinctorum* נמצאה גדלה ומטפסת על הגדר החיצונית המערבית של בריכת הקאנטרי קלאב בחולון לאורך כמה עשרות מטרים. הגדר גובלת בתעלה המוליכה אל בריכת החורף המשוקמת של חולון. קשה היה לקבוע את מספר הפרטים וייתכן שמדובר בפרט אחד שהתפשט בדרך וגטטיבית.

מיקום פואת הצבעים ליד בריכת החורף של חולון

הצמח היה ירוק ובסיומה של הפריחה. רק מספר קטן של ענבות פרי שחורות הבשיל בתפרחות.

פואת הצבעים
מימין - 4 עלים בדור, משוננים בשפתם; משמאל - תפרחות. צילום: ישי שמידוב ©
להגדלה - לחצו על התמונות

פואת הצבעים
מימין - פרחים מקרוב; משמאל - פירות. צילום: ישי שמידוב ©
להגדלה - לחצו על התמונות

פואת הצבעים היא צמח אדום בסכנת הכחדה בישראל אשר מספרו האדום 4.7 (בסכנה). בספר האדום הצמח נתון בבר רק מגאון הירדן בבקעת בית שאן, ופליטי תרבות נצפו גם בהרי יהודה. כמו כן, הצמח מאוקלם בגן הבוטני בגבעת רם בירושלים. אנו מדווחים כאן לראשונה ברבים על הימצאות הצמח במישור החוף. ואולם, אין זו מציאה חדשה ממש, שכן צפיתי (מקור: לירן וקיל) בצמח במקום כבר ב-1990, עוד לפני יצירת הבריכה המשוקמת, מבלי שדיווחתי. פירות נאספו במקום ע"י בנק הגנים בשנים 2007 ו-2011. מהנתונים המצויים בידי בנק הגנים נראה כי שיעור יצירת הפירות בחולון נמוך לעומת אוכלוסיות בקעת בית-שאן, ייתכן שעקב האבקה עצמית. כן נמצא רק שיעור נמוך של זרעים פוריים שנבטו בהצלחה מהפירות שנאספו באוכלוסיית חולון (הנתונים מבנק הגנים נמסרו ע"י **אלון זינגר וסיון גולן**).

איננו יודעים אם מדובר בפרט או באוכלוסיה טבעית ממש, או שמדובר בפליטי תרבות שהתבססו בעקבות הפצת הפירות ע"י ציפורים, ממקור כלשהו בסביבה הקרובה שבו גידלו

בעבר את הצמח, אולי להפקת הצבע.

פרטים מלאים על **פואת הצבעים** - ראו:

שמידע, א., פולק, ג. ופרגמן-ספיר, א. 2011. הספר האדום - צמחים בסכנת הכחדה בישראל, כרך ב'. רשות הטבע והגנים. עמודים 774-775.

בבריכת חורף נוספת שמצפון לבריכה זו גדלה גם **נסמנית קיפחת** (דוחנן קיפח) - עוד מין אדום של בתי גידול לחים הנתון בסכנת הכחדה.

ממצאים אלה מהמקום של בריכת חולון ההיסטורית מצטרפים לממצאים נוספים אודות צמחים אדומים הגדלים בשטחים פתוחים מועטים שעדיין נותרו בתחומי הערים של גוש דן.

בכלנית פורסמו כתבות גם על [דרדר נמוך](#) ועל [מרסיה זעירה](#).

=====

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: וקיל ל 2016 פואת הצבעים *Rubia tinctorum* גדלה ליד בריכת החורף בחולון, חדשות בוטניות, כתב-עת "כלנית" מספר 3.

[פואת הצבעים *Rubia tinctorum* גדלה ליד בריכת החורף בחולון](#)